

YLEISÖTILAISUUDEN PELASTUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Tässä oppaassa käydään läpi pelastuslain (379/2011), kokoontumislain (530/1999) ja kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) asettamia keskeisiä vaatimuksia yleisötilaisuudesta laadittavalle pelastussuunnitelmalle.

Tämä opas on laadittu yhteistyössä Kymenlaakson pelastuslaitoksen, Kaakkois-Suomen poliisilaitoksen ja Kymenlaakson sairaanhoitopiirin ensihoidosta vastaavan viranomaisen kanssa.

Pelastussuunnitelma on laadittava pelastusasetuksen (407/2011) 3§ mukaan yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan, jossa:

1. arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
2. käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
3. tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta; tai
4. tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Pelastussuunnitelma on toimitettava pelastuslaitokselle allekirjoitettuna viimeistään 14 vuorokautta ennen yleisötilaisuutta. Suunnitelman voi toimittaa joko virka-aikana pelastuslaitoksen toimipisteisiin tai sähköpostilla: kymenlaakso.pelastuslaitos@kympe.fi

Pelastuslaitos ilmoittaa suunnitelmasta poliisille ja tarvittaessa ensihoidosta vastaavalle viranomaiselle. Ilmoitus ensihoidosta vastaavalle viranomaiselle tehdään aina kun tilaisuuden henkilömäärä ylittää 1 000 henkilöä tai muusta erityisestä syystä. Ensihoidosta vastaava viranomainen voi edellyttää lisäselvityksiä/vaatimuksia ensiapu- ja ensihoitovalmiuteen.

Pelastuslain 106§ Joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 16§:ssä säädetyn velvollisuuden toimittaa yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma alueen pelastusviranomaiselle määräajassa on tuomittava, jollei tekoa ole pidettävä vähäisenä tai jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, pelastusrikkomuksesta sakkoon.

Pelastusviranomaiselle esitettävässä suunnitelmassa tulee ilmetä vähintään seuraavat tiedot:

1 PERUSTIEDOT

- Tapahtuman nimi
- Tapahtumapaikan osoite
- Tilaisuuden järjestämisajankohta
- Tapahtuman järjestäjän yhteystiedot / palvelun tarjoajien yhteystiedot
  - o Nimi, puhelinnumero, osoite ja sähköpostiosoite
- Tapahtuman toiminnan kuvaus
- Arvioitu suurin mahdollinen, samanaikaisesti paikalla oleva yleisömäärä

2 YLEISET TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

Esitettävä karttapohjalla:

päiv. 31.08.2017

- pelastusajoneuvoille sekä ensihoidolle varatut ajoreitit, min. ajoreitin leveys on 4m, vesiaseman kohdalla 4m leveys
- portit huvialueelle ja mahdolliset ajoesteet
- yleisön hätäpoistumisreitit hätä- ja vaaratilanteessa
- alkusammutus- ja muun pelastuskaluston (pelastusrenkaat, -veneet) sijoittelu
- ensiapupaikat
- järjestyksen valvojien paikat tapahtuma-alueella
- käytettävien tilojen, kuten esiintymislavojen, myyntiteltojen tms. sijoitus sekä mahdollisten eläinten sijoittumien alueella
- yleisötilaisuuden turvallisuusorganisaation johtopaikka
- nestekaasupullojen varastopaikka
- mahdollinen VR:n toiminta alueella

3 TURVALLISUUSORGANISAATIO

- Tilaisuuden turvallisuudesta vastaavan henkilön yhteystiedot
- Turvallisuusorganisaatioon kuuluvien muiden henkilöiden yhteystiedot ja asema
- Järjestyksen valvojien henkilö-, koulutus- ja yhteystiedot
- Turvallisuusorganisaation toiminnan kuvaus
- Turvallisuushenkilöstön ja järjestyksen valvojien työvuorolistat ja vahvuudet
- Turvallisuusorganisaation viestintä- ja hälytysjärjestelyt

4 ENSIAPU / ENSIHOITO

Suunnitelmassa tulee kuvata yleisötilaisuuden koosta riippuen seuraavat tiedot:

- Ensiavun/ensihoidon järjestelyistä vastaavan yhteystiedot
- Ensiapu-/ensihoidon organisaation toiminnallinen kuvaus
- Selvitys
  - o ensiavun/ensihoidon käyttämistä tiloista
  - o ensiapuryhmistä/yksiköistä ja niiden liikkumismahdollisuuksista (jalan, mönkijällä/ensihoitoyksikkö jne.)
  - o loukkaantuneiden kuljetusjärjestelyistä
  - o ensiapuun/-hoitoon osallistuvien henkilöiden koulutuksesta ja varusteista

Yleisötilaisuuksien järjestelyiltä odotetaan viitteellisesti seuraavia ensiapu- ja ensihoitotavoitteita suhteutettuna yhtäaikaaisesti läsnä olevaksi odotettuun enimmäishenkilömäärään:

500 – 1000 henkilöä

- vähintään alueella kattavasti liikkumaan kykenevä ensiapuryhmä (EA-taso).

1000 - 3000 henkilöä

- vähintään alueella kattavasti liikkumaan kykenevä ensiapuryhmä (EA-taso).
- ensiapuryhmä tulee voida hälyttää potilaan luokse keskitetyn turvallisuuspisteen välityksellä (keskitetty hälytysjärjestelmä).

yli 3000 henkilöä

- jatkuvasti miehitetty, tuulelta ja sateelta suojaava, keskeisesti ja kiinteästi sijoitettu sekä näkyvästi merkitty ensiapupaikka, jossa on tilaa vähintään neljälle maakuulla olevalle potilaalle ja EA-tason valmiudet
- yksi alueella kattavasti liikkumaan kykenevä ensiapuryhmä alkavaa 5000 henkeä kohti. Vähintään yhdellä ryhmällä on oltava ainakin PPE-D valmiustaso.

päiv. 31.08.2017

- yli 10 000 henkilön tilaisuudessa tulee päivystää paikanpäällä hoitotason ensihoitoyksikkö (ambulanssi). Tällaisia yksiköitä tulee päivystää ainakin yksi alkavaa 25 000 henkilöä kohti.
- tilaisuudessa pitää olla keskitetty hälytysjärjestelmä.
- viestiliikenne tulee olla hyvin varmennettu.

Edellä kuvattua parempaa valmiutta saatetaan odottaa mm. seuraavien riskitekijöiden yhteydessä:

- ihmiset sijoittuvat maantieteellisesti laajalle tai hankalasti tavoitettavalle alueelle, jossa potilaiden ripeä tavoittaminen edellyttää lähtökohtaista useampia ensiapuryhmiä (ensiapu-/ensihoitoryhmän tulisi yleensä tavoittaa potilas 5 minuutin kuluessa hälytyksestä)
- tilaisuus sijoittuu yli 10 minuutin tavoittamismatkan päähän lähimmästä ensihoitoyksikön päivystyspaikasta
- tilaisuudessa toteutetaan loukkaantumisen- tai terveystarvikkeille altistavia suorituksia
- yleisö on tavanomaista iäkkäämpää tai yleisö on suuressa määrin päihtynyttä.

Nimellistä hieman kevyempi valmius voi tulla kysymykseen, jos tilaisuus on hyvin lyhytkestoinen, esim. alle 2 tuntia.

5 ARVIO TILAISUUDEN VAAROISTA JA RISKEISTÄ

Järjestäjän on tuotava esiin mahdolliset tilaisuudessa esiintyvät vaara-, onnettomuus tai vahinkotilanteiden riskit ja niiden mahdolliset seuraukset. Tapahtumaan liittyvästä erillisestä kuluttajaturvallisuusasiakirjasta on mainittava suunnitelmassa.

6 RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Esitettävä onnettomuuksien ennalta ehkäisevät toimenpiteet sekä suunnitelmat kohdan 5 vaarojen ja riskien lisäksi ainakin seuraavien tilanteiden varalle

- sairauskohtaukset ja tapaturmat
- tulipalot huvialueella
- pyrotekniikan käyttö/vaaralliset aineet
- myrsky ja ukonilma
- sähkökatkos
- tarvittaessa kiipeily nostureihin, valleille, katoille jne.
- tarvittaessa veden varasta pelastaminen sekä toiminta esim. uimareiden kanssa
- häiritsevästi käyttäytyvien henkilöiden poistaminen
- mellakka, joukkotappelu, pahoinpitely yleisötilaisuuden alueella
- ammuskelu yleisön joukossa joka voi aiheuttaa mm. yleisön ryntäämisen
- pommiuhka
- hälytysajoneuvojen opastus
- turvallisuustiedotteiden ja -ohjeiden antaminen yleisölle
- erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden turvallisuusjärjestelyt onnettomuustilanteissa
- yhteenveto tapauksista, joissa tilaisuuden järjestäjä keskeyttää tilaisuuden sekä menettelyohjeet keskeyttämisen toteuttamiseksi

päiv. 31.08.2017

7 KULUTTAJATURVALLISUUSLAKI

Mikäli yleisötapahtuma sisältää kuluttajaturvallisuuslain 6§:ssä tarkoitettua palvelua tulee toiminnanharjoittajan laatia lisäksi erillinen turvallisuusasiakirja tai sisällyttää turvallisuusasiakirjalta vaadittavat osiot pelastussuunnitelmaan. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on laatinut ohjeen turvallisuusasiakirjan laatimiselle. Ohjeen löytää sähköisesti osoitteesta <http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kuluttajaturvallisuus/>

Kuluttajaturvallisuuden valvonta siirtyi 1.5.2016 kunnista Tukesille. Turvallisuusasiakirja tulee olla laadittuna ennen palvelun tarjoamisen aloittamista. Turvallisuusasiakirja tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vain jos viranomainen sitä pyytää.

8 SUUNNITELMAN ALLEKIRJOITUS

Ennen kuin pelastussuunnitelma toimitetaan pelastuslaitokselle hyväksyttäväksi, tulee asiakirjaan lisätä myös vastuullisen tahon allekirjoitusosio.